31978L0659

SMĚRNICE RADY
ze dne 18. července 1978
o jakosti sladkých vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb

(78/659/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na články 100 a 235 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu [1],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru [2],

vzhledem k tomu, že ochrana a zlepšení životního prostředí vyžaduje určitá opatření k ochraně vod před znečištěním, včetně vod vhodných pro podporu života sladkovodních ryb;

vzhledem k tomu, že z ekologického a hospodářského hlediska je nutné chránit rybí populaci před různými škodlivými důsledky způsobenými vypouštěním znečišťujících látek do vod, zejména před snižováním počtu ryb náležejících k určitému druhu, nebo dokonce v některých případech i před vyhynutím mnoha těchto druhů;

vzhledem k tomu, že akční programy Evropských společenství pro životní prostředí z let 1973 [3] a 1977 [4] stanoví, že mají být v rámci Společenství společně přijaty jakostní cíle stanovující různé požadavky, jimž musí životní prostředí vyhovovat, mimo jiné i vymezení ukazatelů pro vody, včetně vod vhodných pro podporu života sladkovodních ryb;

vzhledem k tomu, že rozdíly mezi ustanoveními týkajícími se požadované jakosti vod vhodných pro podporu života sladkovodních ryb, která jsou již v různých členských státech uplatňována nebo připravována, mohou vytvářet nerovné podmínky hospodářské soutěže, a tím přímo ovlivnit fungování společného trhu; že právní předpisy v této oblasti by měly být sbliženy v souladu s článkem 100 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že je nezbytné toto sbližování právních předpisů doprovodit opatřením Společenství tak, aby pomocí širších ustanovení bylo možno dosáhnout jednoho z cílů Společenství v oblasti ochrany životního prostředí a zlepšení kvality života; že v této souvislosti musí být přijata určitá zvláštní ustanovení; že je třeba použít článek 235 Smlouvy, protože ve Smlouvě nejsou stanoveny pravomoci potřebné k tomuto účelu;

vzhledem k tomu, že pro dosažení cílů této směrnice musí členské státy vymezit vody, na které ji budou používat, a stanovit mezní hodnoty odpovídající určitým ukazatelům; že je nutno přijmout opatření, která zajistí, že takto vymezené vody vyhoví těmto hodnotám do pěti let od jejich vymezení;

vzhledem k tomu, že by mělo být přijato ustanovení, podle kterého se vody vhodné pro podporu života sladkovodních ryb za určitých podmínek považují za vyhovující příslušným hodnotám

(1) Úř. věst C 30, 7.2.1977, s. 37.
(2) Úř. věst C 77, 30.3.1977, s. 2.
(3) Úř. věst C 112, 20.12.1973, s. 3.
(4) Úř. věst C 139, 13.6.1977, s. 3.

ukazatelů, a to i v případě, kdy určité procento odebraných vzorků neodpovídá mezním hodnotám uvedeným v příloze;

vzhledem k tomu, že k zajištění kontroly jakosti vod vhodných pro podporu života sladkovodních ryb by měl být odebírán minimální počet vzorků a mělo by se provádět stanovení ukazatelů uvedených v příloze; že takové vzorkování může být omezeno nebo přerušeno v závislosti na jakosti vod;

vzhledem k tomu, že určité přírodní poměry se vymykají kontrole členských států, a je proto nutné poskytnout v určitých případech možnost odchýlit se od této směrnice;

vzhledem k tomu, že technický a vědecký pokrok si může vyžádat rychlé přizpůsobení některých požadavků stanovených v přílohách této směrnice; že s cílem usnadnit zavádění opatření potřebných k tomuto účelu by měl být stanoven postup, jímž by byla založena úzká spolupráce členských států a Komise ve Výboru pro přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice se týká jakosti sladkých vod a vztahuje se na vody, jež členské státy vymezily jako vody vyžadující ochranu nebo zlepšení jakosti, aby byly vhodné pro život ryb.

2. Tato směrnice se nevztahuje na vody v přírodních nebo umělých rybnících využívaných pro intenzivní chov ryb.

3. Cílem této směrnice je ochrana nebo zlepšení jakosti tekoucích nebo stojatých sladkých vod, které jsou nebo by mohly být, pokud bude sníženo nebo odstraněno znečištění, vhodné pro život ryb náležejících k:

— původním druhům zajišťujícím přirozenou rozmanitost, nebo

— druhům, jejichž přítomnost je příslušnými orgány členských států považována za vhodnou pro účely vodního hospodářství.

4. Pro účely této směrnice se rozumí:

— „lososovými vodami“ vody, které jsou nebo by mohly být vhodné pro život ryb náležejících k druhům, jako jsou losos obecný (*Salmo salar*), pstruh obecný (*Salmo trutta*), lipan podhorní (*Thymallus thymallus*) a síh nebo maréna (*Coregonus*),

— „kaprovými vodami“ vody, které jsou nebo by mohly být vhodné pro život ryb náležejících ke kaprovitým (*Cyprinidae*) nebo k jiným druhům, jako jsou štika obecná (*Esox lucius*), okoun říční (*Perca fluviatilis*) a úhoř říční (*Anguilla anguilla*).

Článek 2

1. Fyzikální a chemické ukazatele používané pro vody, které vymezily členské státy, jsou uvedeny v příloze I.

2. Pro účely použití těchto ukazatelů jsou vody rozděleny na vody lososové a vody kaprové.

Článek 3

1. Pro vymezené vody stanoví členské státy hodnoty ukazatelů uvedené v příloze I, pokud jsou ve sloupci G nebo I hodnoty uvedeny. Hodnoty musí vyhovět poznámkám v obou sloupcích.

2. Členské státy, se zřetelem na zásadu stanovenou v článku 8, nestanoví mírnější hodnoty než hodnoty uvedené v příloze I ve sloupci I a usilují o dosažení hodnot ve sloupci G.

Článek 4

1. Do dvou let ode dne oznámení této směrnice provedou členské státy úvodní vymezení lososových vod a kaprových vod.

2. Členské státy mohou poté provádět další vymezení.

3. Členské státy mohou se zřetelem na zásadu stanovenou v článku 8 vymezení určitých vod přezkoumat, zejména v důsledku skutečností, které nebylo možno v době vymezení předvídat.

Článek 5

Členské státy připraví programy ke snížení znečištění a k zajištění toho, že vymezené vody vyhoví do pěti let po vymezení podle článku 4 jak hodnotám stanoveným členskými státy podle článku 3, tak poznámkám ve sloupcích G a I přílohy I.

Článek 6

1. Pro účely provádění článku 5 se vymezené vody považují za vyhovující ustanovením této směrnice, pokud vzorky těchto vod odebírané s minimální četností, která je uvedena v příloze I, na stejném místě a po dobu 12 měsíců prokážou, že vyhovují jak hodnotám stanoveným členskými státy podle článku 3, tak poznámkám ve sloupcích G a I přílohy I, a to pokud jde o:

— 95 % vzorků pro ukazatele: reakce vody, BSK_5, volný amoniak, celkový amoniakální dusík, dusitany, celkový zbytkový chlor, veškerý zinek a rozpuštěná měď; pokud je četnost vzorkování nižší než jednou měsíčně, musí vyhovovat výše uvedeným hodnotám i poznámkám všechny vzorky,

— procenta uvedená v příloze I pro ukazatele: teplota a rozpuštěný kyslík,

— průměrnou koncentraci stanovenou pro ukazatel: nerozpuštěné látky.

2. Při výpočtu procent podle odstavce 1 se nevezmou v úvahu hodnoty vyšší, než jsou hodnoty stanovené členskými státy podle článku 3 a poznámky uvedené ve sloupcích G a I přílohy I, pokud budou důsledkem povodní nebo jiných přírodních katastrof.

Článek 7

1. Příslušné orgány členských států budou provádět vzorkování, jehož minimální četnost je stanovena v příloze I.

2. Tam, kde příslušný orgán zjistí, že jakost vymezených vod je značně vyšší než jakost, která by vyplývala z používání hodnot stanovených podle článku 3 a poznámek ve sloupcích G a I přílohy I, smí být četnost vzorkování snížena. Tam, kde se nevyskytuje žádné znečištění nebo žádné riziko zhoršení jakosti vod, může příslušný orgán rozhodnout, že vzorkování není nutné.

3. Pokud vzorkování prokáže, že hodnoty stanovené podle článku 3 nebo poznámky ve sloupcích G a I přílohy I nejsou dodrženy, příslušný orgán zjistí, zda je to důsledkem náhody, přírodního jevu nebo znečištění, a učiní příslušná opatření.

4. Přesné místo vzorkování, jeho vzdálenost od nejbližšího místa vypouštění znečišťujících látek a hloubku odběru stanoví příslušný orgán každého členského státu, zejména na základě místních podmínek životního prostředí.

5. Referenční metody rozboru pro ukazatele jsou uvedeny v příloze I. Laboratoře, které používají jiné metody, musí zaručit, že obdržené výsledky jsou rovnocenné nebo srovnatelné v porovnání s metodami uvedenými v příloze I.

Článek 8

Provádění opatření přijatých podle této směrnice nesmí v žádném případě vést, ať přímo nebo nepřímo, ke zvýšenému znečištění sladkých vod.

Článek 9

Členské státy mohou pro vymezené vody kdykoli stanovit přísnější hodnoty, než jsou hodnoty stanovené v této směrnici. Mohou rovněž přijmout ustanovení, která se týkají jiných ukazatelů, než jsou ukazatele uvedené v této směrnici.

Článek 10

Pokud sladké vody překračují nebo tvoří státní hranice mezi členskými státy a jeden z těchto států zvažuje vymezení těchto vod, členské státy se navzájem poradí a stanoví úseky těchto vod, pro něž by měla být tato směrnice používána, a důsledky vyplývající ze společných jakostních cílů; tyto důsledky stanoví po řádných konzultacích každý dotčený stát. Těchto porad se může zúčastnit Komise.

Článek 11

Členské státy se mohou od této směrnice odchýlit v případě:

a) určitých ukazatelů v příloze I označených indexem (0) kvůli mimořádným povětrnostním nebo zvláštním zeměpisným podmínkám;

b) že vymezené vody podléhají přírodnímu obohacování určitými látkami, takže nejsou dodržovány hodnoty stanovené v příloze I.

Přírodním obohacováním se rozumí proces, při němž bez lidského zásahu přijímá daný vodní útvar z půdy určité látky v ní obsažené.

Článek 12

Změny potřebné pro přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku a týkající se:

— hodnot ukazatelů G a

— metod rozborů,

obsažených v příloze I, se přijímají v souladu s postupem stanoveným v článku 14.

Článek 13

1. Pro účely uvedené v článku 12 se zřizuje Výbor pro přizpůsobování technickému a vědeckému pokroku (dále jen „výbor“) složený ze zástupců členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

2. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 14

1. Má-li být zahájen postup podle tohoto článku, přednese věc výboru jeho předseda, a to buď z vlastního podnětu, nebo na žádost zástupce členského státu.

2. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k těmto opatřením ve lhůtě, kterou stanoví předseda podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou 41 hlasů, přičemž hlasům členských států je přidělena váha podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy. Předseda nehlasuje.

3. a) Komise zamýšlená opatření přijme, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

b) Pokud zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise neprodleně Radě návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

c) Pokud se Rada neusnese ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jí byl návrh předložen, přijme navrhovaná opatření Komise.

Článek 15

Pro účely používání této směrnice poskytnou členské státy Komisi informace o:

— vodách vymezených podle čl. 4 odst. 1 a 2 ve formě soupisu,

— přezkoumání vymezení určitých vod podle čl. 4 odst. 3,

— ustanoveních přijatých za účelem stanovení nových ukazatelů podle článku 9,

— použitých odchylkách od hodnot uvedených v sloupci I přílohy I.

Všeobecně pak poskytnou členské státy Komisi na její odůvodněnou žádost jakékoli informace potřebné pro používání této směrnice.

Článek 16

1. Pět let po úvodním vymezení vod podle čl. 4 odst. 1 a dále v pravidelných intervalech předloží členské státy Komisi podrobnou zprávu o vymezených vodách a jejich základních charakteristikách.

2. Komise po předchozím souhlasu dotyčných členských států získané informace zveřejní.

Článek 17

1. Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dvou let ode dne jejího oznámení. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 18

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 18. července 1978.

Za Radu

předseda

M. LAHNSTEIN

PŘÍLOHA I

SEZNAM UKAZATELŮ

Ukazatel	Lososové vody		Kaprové vody		Metoda rozboru nebo dohledu	Minimální četnost vzorkování a stanovení	Poznámky
	G	I	G	I			
1. Teplota (°C)	1. Teplota měřená po proudu od místa vypouštění tepelné energie (na konci směšovací zóny) nesmí být vyšší než neovlivněná hodnota o: 1,5 °C 3 °C O zeměpisně ohraničených odchylkách mohou členské státy rozhodnout za zvláštních podmínek, pokud příslušný orgán může prokázat, že vyvážený vývoj rybí populace neohrožují žádné škodlivé vlivy. 2. Vypouštění tepelné energie nesmí způsobit po proudu od místa vypouštění (na konci směšovací zóny) zvýšení teploty na hodnoty vyšší než: 21,5 (0) 28 (0) 10 (0) 10 (0) Teplota 10 °C platí pouze pro dobu rozmnožování druhů, které pro reprodukci potřebují studenou vodu, a pouze pro vody, ve kterých se takové druhy mohou vyskytovat. Teplotní limit však smí být překročen po dobu 2 % dotčeného období.				Měření teploty	Týdně, jak proti, tak i po proudu od místa vypouštění tepelné energie.	Musí být vyloučeny náhlé výkyvy teploty.

Ukazatel	Lososové vody		Kaprové vody		Metoda rozboru nebo dohledu	Minimální četnost vzorkování a stanovení	Poznámky
	G	I	G	I			
2. Rozpuštěný kyslík (mg O_2/l)	50 % ≥ 9 100 % ≥ 7	50 % ≥ 9 Pokud koncentrace O_2 klesne pod 6 mg/l, musí být použito ustanovení čl. 7 odst. 3. Příslušný orgán musí prověřit, zda tato situace nebude mít škodlivé důsledky pro vyvážený vývoj rybí populace.	50 % ≥ 8 100 % ⩾ 5	50 % ≥ 7 Pokud koncentrace O_2 klesne pod 4 mg/l, musí být použito ustanovení čl. 7 odst. 3. Příslušný orgán musí prověřit, zda tato situace nebude mít škodlivé důsledky pro vyvážený vývoj rybí populace.	Winklerova metoda nebo užití selektivních elektrod (elektrochemická metoda).	Měsíčně minimálně jeden vzorek reprezentující nízkou hladinu kyslíku ve dni vzorkování. Jsou-li ale možné velké denní rozdíly, měly by být v jednom dni odebrány minimálně dva vzorky.	
3. Reakce vody (pH)		6 — 9 (0) (1)		6 — 9 (0) (1)	Elektrometrická kalibrace dvěma roztoky o známém pH, pokud možno z obou stran a v blízkosti hodnoty pH, která bude měřena.	měsíčně	
4. Nerozpuštěné látky (mg/l)	≤ 25 (0)		≤ 25 (0)		Filtrace membránou o 0,45 μm, nebo odstřeďování (minimálně 5 minut při průměrném zrychlení 2 800 až 3 200 g), sušení při 105 °C a vážení.		Uvedené hodnoty jsou průměrné koncentrace a neplatí pro nerozpuštěné látky se škodlivými chemickými vlastnostmi. Povodně zřejmě způsobují obzvláště vysoké koncentrace.

(1) Umělé kolísání pH nemá vzhledem k neovlivněné hodnotě pH převýšit ± 0, 5 jednotky pH v rozmezí přípustných hodnot 6,0 až 9,0, za předpokladu, že tyto změny nezvýší škodlivé účinky dalších látek přítomných ve vodě.

Ukazatel	Lososové vody		Kaprové vody		Metoda rozboru nebo dohledu	Minimální četnost vzorkování a stanovení	Poznámky
	G	I	G	I			
5. BSK_5 (mg O_2/l)	≤ 3		≤ 6		Stanovení kyslíku Winklerovou metodou před a po pěti dnech inkubace v úplné tmě při 20 ± 1 °C (s potlačením nitrifikace).		
6. Celkový fosfor (mg P/l)					Molekulová absorpční spektrofotometrie		U jezer o průměrné hloubce mezi 18 až 300 m lze použít vzorce: $L \leq 10\frac{\bar{Z}}{Tw}\left(1 + \sqrt{Tw}\right)$ kde: L = zatížení povrchu jezera v mg P/m^2 v jednom roce, $\bar{Z}$ = průměrná hloubka jezera v m, Tw = teoretický čas obnovy vody v jezeře v letech. V jiných případech lze za přípustnou hodnotu naznačující omezení eutrofizace považovat 0,2 mg/l pro lososové vody a 0,4 mg/l pro kaprové vody vyjádřenou jako fosforečnany (PO_4).
7. Dusitany (mg NO_2/l)	≤ 0,01		≤ 0,03		Molekulová absorpční spektrofotometrie		

Ukazatel	Lososové vody		Kaprové vody		Metoda rozboru nebo dohledu	Minimální četnost vzorkování a stanovení	Poznámky
	G	I	G	I			
8. Fenoly (mg/l C_6H_5OH)		(1)		(1)	Chuťová zkouška		Chuťová zkouška se provádí jen tehdy, je-li přítomnost fenolů předpokládána.
9. Ropné uhlovodíky		(2)		(2)	Vizuální zkouška Chuťová zkouška	měsíčně	Vizuální zkouška má být prováděna jednou měsíčně; s chuťovou zkouškou pouze tehdy, je-li přítomnost ropných uhlovodíků předpokládána.
10. Volný amoniak (mg NH_3/l)	≤ 0,005	≤ 0,025	≤ 0,005	≤ 0,025	Molekulová absorpční spektrofotometrie s indofenolovou modří, nebo Nesslerova metoda spolu se stanovením pH a teploty	měsíčně	Hodnoty pro volný amoniak mohou být překročeny ve formě menších špiček v průběhu dne.
	Ke zmenšení rizika toxicity způsobené volným amoniakem a kyslíkovou spotřebou způsobenou nitrifikací a eutrofizací nesmí koncentrace celkového amoniakálního dusíku překročit hodnoty:						
11. Celkový amonné ionty (mg NH_4/l)	≤ 0,04	≤ 1 (3)	≤ 0,2	≤ 1 (3)			
12. Celkový zbytkový chlor (mg HOCl/l)		≤ 0,005		≤ 0,005	Metoda DPD (dietyl-*p* – fenylendiamin)	měsíčně	Hodnoty I odpovídají pH = 6. Vyšší koncentrace celkového chloru může být přijatelná, pokud je vyšší pH.

(1) Fenoly nesmějí být přítomny v koncentracích nepříznivě ovlivňujících chuť a vůni ryb.

(2) Ropné produkty nesmějí být přítomny ve vodách v takových množstvích, aby:
— tvořily na hladině vody viditelný film nebo povlaky na dně vodních toků a jezer,
— dodávaly rybám znatelnou „ropnou“ chuť a vůni,
— měly škodlivý vliv na ryby.

(3) Ve zvláštních zeměpisných nebo klimatických podmínkách, a zejména v případě nízkých teplot vody a za snížené nitrifikace, nebo tam, kde příslušný orgán může prokázat, že vyvážený vývoj rybí populace neohrožují nepříznivé účinky, mohou členské státy stanovit hodnotu vyšší než 1 mg/l.

Ukazatel	Lososové vody		Kaprové vody		Metoda rozboru nebo dohledu	Minimální četnost vzorkování a stanovení	Poznámky
	G	I	G	I			
13. Veškerý zinek (mg Zn/l)		≤ 0,3		≤ 1,0	Atomová absorpční spektrometrie	měsíčně	Hodnoty I odpovídají tvrdosti vody 100 mg $CaCO_3$/l. Přípustné hodnoty odpovídající tvrdosti mezi 10 a 500 mg/l jsou uvedeny v příloze II.
14. Rozpuštěná měď (mg Cu/l)	≤ 0,04		≤ 0,04		Atomová absorpční spektrometrie		Hodnoty G odpovídají tvrdosti vody 100 mg $CaCO_3$/l. Přípustné hodnoty odpovídající tvrdosti mezi 10 a 300 mg/l jsou uvedeny v příloze II.

Všeobecné poznámky:

Je nutno poznamenat, že hodnoty ukazatelů uvedené v této příloze předpokládají, že další ukazatele, ať již jsou v této příloze uvedeny nebo ne, jsou příznivé. Z toho vyplývá, že koncentrace jiných škodlivých látek jsou velmi nízké.

Pokud je ve směsi přítomno dvě nebo více škodlivých látek, mohou se přidružit další významné účinky (přídavné, synergické nebo protichůdné vlivy).

G = směrné hodnoty.

I = závazné hodnoty.

(0) = jsou možné odchylky podle článku 11.

PŘÍLOHA II

PODROBNOSTI TÝKAJÍCÍ SE VEŠKERÉHO ZINKU A ROZPUŠTĚNÉ MĚDI

Veškerý zinek

(viz příloha I, č.13, sloupec „Poznámky“)

Koncentrace zinku (mg Zn/l) pro různé hodnoty tvrdosti vody mezi 10 až 500 mg $CaCO_3$/l:

	Tvrdost vody (mg $CaCO_3$/l)			
	10	50	100	500
Lososové vody (mg Zn/l)	0,03	0,2	0,3	0,5
Kaprové vody (mg Zn/l)	0,3	0,7	1,0	2,0

Rozpuštěná měď

(viz příloha I, č.14, sloupec „Poznámky“)

Koncentrace mědi (mg Cu/l) pro různé hodnoty tvrdosti vody mezi 10 až 300 mg $CaCO_3$/l:

	Tvrdost vody (mg $CaCO_3$/l)			
	10	50	100	300
(mg Cu/l)	0,005 [1]	0,022	0,04	0,112

[1] Přítomnost ryb ve vodách obsahujících vyšší koncentrace mědi může značit převahu rozpuštěných organoměďnatých komplexů.